

Власнорозроблений приклад зведеного подорожнього листа наведений нижче (рис.).

ЗВЕДЕНИЙ ПОДРОЖНІЙ ЛИСТ ОРЕНДОВАНОГО ЛЕГКОВОГО АВТОМОБІЛЯ			
№ 09 від 30.09.2017 року			
<b>Місце складання: ТОВ «Еверест»</b>			
Автомобіль: MAZDA 6 2.5, випуск 2008 року (завірений нотаріально договір оренди № 1 від 01.08.2017 р.)			
Автомобільний номер: CB1111AA			
Об'єм двигуна: 2488 куб. см.			
Потужність: 192/141/5700 к. с./кВт/об. хв.			
Розміри: довжина – 4870 мм, ширина – 1840 мм, висота – 1450 мм.			
Матеріально-відповідальна особа: директор Наумець А.О.			
Марка пального: А 95 Євро 5 E5 Pulls			
Зведена інформація щодо використання палива			
Період	Використання палива, л		
	Надходження	Використання	
На початок місяця			100,00
Вересень 2017 року	150,00	170,00	
На кінець місяця			80,00
Зведена інформація щодо показників спідометра			
Період	Показники спідометра, км.		
	На початок	На кінець	Різниця
01.09.17-31.07.17	199567	201301	1734
Виконавець Директор		підпис	Наумець А. О.

*Рис. Приклад зведеного подорожнього листа ТОВ «Еверест»*

Джерело: розроблено автором.

Отже, у процесі дослідження запропоновано приклад зведеного подорожнього листа орендованого легкового автомобіля, який враховує всі вимоги чинного законодавства України та надає відомості про використання палива у процесі господарської діяльності.

**Список використаних джерел:** 1. Податковий кодекс України від 02.12.2010 року № 2755-VI [Електронний ресурс] // Сайт Верховної ради України. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua>. 2. П(С)БО 16 «Витрати» № 318 від 31.12.1999 [Електронний ресурс] // Сайт Верховної ради України. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua>.

УДК 657

**П. В. Новицький**, студент

Науковий керівник: **В. М. Шарманська**, канд. екон. наук, доцент кафедри обліку та аудиту Київський національний університет імені Тараса Шевченка, м. Київ, Україна

### ОБЛІК ВИРОБНИЧИХ ЗАПАСІВ ЗА П(С)БО ТА МСБО: ПОРІВНЯЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА

*Ключові слова:* запаси, виробничі запаси, МСБО, собівартість, оцінка.

Останнім часом у зв'язку із поширенням глобалізаційних процесів та поглибленням їх у всі сфери життя, зокрема і в економічну сферу, особливо важливим є розгляд вимог Міжнародних стандартів бухгалтерського обліку (далі – МСБО) та фінансової звітності. Вихід України на міжнародні ринки безпосередньо залежить від зрозумілості та достовірності бухгалтерської звітності її підприємств, на основі якої інвестор міг би прийняти рішення про доцільність та обсяг інвестицій, а також здійснювати контроль за ефективністю їх використання. Саме тому надзвичайно важливим є питання пристосування вітчизняних положень (стандартів) бухгалтерського обліку (далі – П(С)БО) до міжнародних стандартів.

Ведення бухгалтерського обліку виробничих запасів у міжнародній практиці регламентується МСБО 2 «Запаси». Оскільки вибір застосування МСБО в Україні є добровільним (крім випадків, встановлених законодавством), важливим питанням є розуміння відмінностей між вітчизняними та міжнародними стандартами, зокрема між МСБО 2 та П(С)БО 9 «Запаси».

Відповідно до П(С)БО 9 запасами є активи, які утримуються для подальшого продажу за умов звичайної господарської діяльності, перебувають у процесі виробництва з метою подальшого продажу продукту виробництва або ж утримуються для споживання під час виробництва продукції, виконання робіт та надання послуг, а також управління підприємством [1]. Що стосується МСБО 2, то запаси трактуються як активи, які утримуються для продажу у звичайному ході бізнесу, перебувають у процесі виробництва для такого продажу або існують у формі основних чи допоміжних матеріалів для споживання у виробничому процесі або при наданні послуг [2].

Важливою передумовою обліку виробничих запасів є їх оцінка, яка безпосередньо впливає на визначення собівартості продукції. Щодо цього аспекту існують суттєві відмінності між вітчизняними та міжнародними стандартами. Згідно з П(С)БО 9 оцінка виробничих запасів залежить від шляхів надходження їх на підприємство:

- при придбанні у постачальника: суми, що сплачуються згідно з договором постачальнику; суми ввізного мита; суми непрямих податків, які не відшкодовуються підприємству; транспортно-заготівельні витрати; інші витрати;
- при виготовленні власними силами: витрати, що утворюють виробничу собівартість;
- при внесенні до статутного капіталу: справедлива вартість, погоджена із засновниками підприємства з урахуванням витрат, що включаються до первісної вартості запасів, придбаних у постачальника;
- при безоплатному отриманні: справедлива вартість;
- при отриманні у результаті обміну на подібні активи: балансова вартість переданих запасів;
- при обміні на неподібні активи: справедлива вартість отриманих запасів.

Відповідно до МСБО 2 [2] собівартість формується з таких витрат: 1) витрати на придбання: ціна придбання; мита та інші податки; витрати на транспортування; вартість робіт з навантаження та розвантаження й інших витрат; 2) витрати на переробку: витрати, безпосередньо пов'язані з одиницею виробництва; 3) інші витрати, якщо вони відбулися при доставці до їх теперішнього місця розпакування та приведення до теперішнього стану.

Що стосується оцінки на дату балансу, то виробничі запаси за П(С)БО 9 оцінюються за найменшою з двох вартостей: первісною вартістю або ж чистою вартістю реалізації [1]. У МСБО 2 передбачений єдиний варіант оцінки – за чистою реалізаційною вартістю [2].

Розбіжності в обліку запасів за міжнародними і вітчизняними стандартами полягають у тому, що при придбанні запасів Міжнародні стандарти фінансової звітності для малих і середніх підприємств передбачають: у разі сильної девальвації курсові різниці, за винятком відсотків за кредит, відбувається їх включення до складу витрат для цілей обчислення їх собівартості. У П(С)БО 9 питання курсових різниць не розкривається зовсім, а Методичні рекомендації з бухгалтерського обліку запасів зазначають, що до первісної вартості запасів не включаються курсові різниці.

Отже, основні відмінності між П(С)БО 9 та МСБО 2 полягають у такому:

- МСБО розглядає поняття резерву знецінення запасів (підприємство має можливість створення резерву знецінення) та сторнування збитків від знецінення запасів (сторнування збитків від знецінення у разі, коли обставини, що спричинили списання запасів, більше немає). Ці поняття у П(С)БО 9 не розглядаються;
- П(С)БО 9 регламентує більш деталізоване відображення виробничих запасів, виділяє окремий вид запасів – «Малоцінні та швидкозношувані предмети» та відносить складу запасів статтю «Поточні біологічні активи»;
- МСБО 2 передбачає оцінювання виробничих запасів на дату балансу тільки за чистою вартістю реалізації і не передбачає оцінки за первісною вартістю. Крім цього, до собівартості запасів включаються тільки: витрати на придбання (ціна придбання, мита та інші податки, витрати на транспортування, вартість робіт з навантаження та розвантаження й інших витрат); витрати на переробку (витрати, безпосередньо пов'язані з одиницею виробництва); інші витрати.

**Список використаних джерел:** 1. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 9 «Запаси» [Електронний ресурс] : Наказ Міністерства фінансів України від 20.10.1999 р. № 246. – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0751-99>. 2. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 2 «Запаси» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : [http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/929\\_021](http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/929_021).